

Kleine angstdrukjes voelde ze in zich, ondanks haar verlangen naar den tijd, die ook haar diep-gevoeld lijfsverlangen zou vol-
doen, dat haar vaak zoo lastig drong en rusteloos deed zijn. Dicht bij zich wou ze hem hebben; altijd dicht bij, haar mooien flinken Roel. — O, die eerste zoen, dien ze weer krijgen zou. Zóó zou die zijn: als iets angstig-gevaarlijks plots op haar afkomen, hun lippen diep-gezogen vlak tegen elkaar, en dan, als vroeger ook gebeurde, zou ze licht worden, of ze zweefde, niets voelen dan de klamme, stijve lippendruk, en alleen zien: zijn oogen, en zijn bruin gezicht met een enkel koddig rimpeltje er op getrokken. Sidderen zou ze, een hevige angst-blijve rilling; leefde ze dan, of was ze er, al zwevend, niet meer?

Daaraan nu niet denken. Ze moest juist kalm blijven. Dát gaf haar de heerlijkste stemming, die ze het gemakkelijkst en genotvolst dragen kon. Ze zou zich inhouden, om niet zoo hevig naar hem te verlangen.

Nu de brieven maar wat weg leggen, en wat uitkijken, over het land, en in de kamer rondkijken.

Hé, ja, een mooi portret wel, dat van moeder. Echt, zooals ze alle dagen was, stond ze er op, een beetje treurig, door haar steeds-zorgen, en ouwelijk van veel gewroet. Als ze trouwen ging, zou ze moeder kwijt wezen, dan zou ze haar nooit meer zien, zij in Amerika, moeder hier.

Nu ze naar het portret keek, was het haar zoo vreemd. Ze wist het al lang en vaak had ze er al met moeder over gesproken. Maar nog nooit had ze zóó duidelijk, zóó als binnen scherpe lijnen gezien: dat ze weg moest, voor áltijd. Na haar trouwen zou ze moeder nooit meer zien.

Een snikje schokte in haar op. God, dát kón toch niet. Maar hoe dan? Met Roel ging ze mee, dus moeder bleef hier, en Loo, en het huis.

Nu ze zoo stil heel alleen hier zat en alles zoo knusinnigjes om haar heen stond, voelde ze 't pijnigend-sterk, hoeveel ze wel van alles hield. Ook van het huis hier. Die donkere kast, wat stond ze er niet lief! En 't eenige schilderij, 't was al oud en 't papier

grauw-vuil in plaats van wit. „De verwoesting van Sodom en Gomorra” stond er op. Aan den anderen kant hingen de portretten van moeder en Loo, vader in het midden. Die zou ze dan óók niet meer zien. En van 't zindelijke kamertje moest ze weg. Dáár waren de huizen véél mooier, had Roel geschreven, en heel groot en ruim om in te verdwalen. Maar die goeie dingen hier zou ze dan toch maar kwijt zijn.

Ze werd droevig en bedrukt. Ze voorvoelde, dat het haar zoo erg moeilijk zou zijn. Alles beschouwde ze langzaam en innig, of ze 't nu al voor de laatste maal zag. En daarna ging ze in den grooten zwaren album, die in een hoek op een afzonderlijk tafeltje pronkte, de portretten zitten kijken, veel denkend bij elk herinneringsplaatje, aan de droefheid, dat ze weg moest.

Toen het donker geworden was, had ze naar buiten gekeken. Dát zag ze dan ook niet meer. Telkens dacht ze dat nu, als ze zoo iets bekends opmerkte.

Vaal en zwaar woog de najaarshemel over het duistere groene gras. Donkerte school er in de koolplanten, schoof tusschen de aardappelbladeren. Ruggebogen, de knieën op de aard gezakt, woelde een arbeider den losgespitten grond om, graaiden zijn handen onzichtbaar onder plantenduister de vaal-witte aardappels omhoog. Telkens schokte zijn rug, of hij met zeere inspanningrukjes zich tot werken dwong.

't Was haar een droef gezicht in de kalme als eenzame neerzijging van nacht-duister uit grauwwolk, dat somberde in egale groezelvuile doodscheit. Twee eenden waggelden met de platte pooten over 't groene gras. Lollige beesten vond ze 't áltijd. Zoo graag mocht ze stukjes brood naar ze toegooien. Alttijd had ze dan evenveel plezier om de woest-onbehouwen sprongen van de vraatzuchtige beesten, vooral als ze, hap, den grooten bek open, de stukjes opslokten.

Zouden daar óók eenden zijn? Gek, ze wou naar Roel, en toch, — 't liefst was ze maar hier gebleven. Hij moest terugkomen, dan konden ze hier gaan wonen. Er was hier toch óók wel brood te verdienen. En ze eischte niet zooveel. — Zou ze het hem